ABP Samen bouwen aan goed pensioen in een leefbare wereld

PROview

Voor sociale partners in de sectoren met een ABP-pensioen
Jaargang 23, nr. 11, 17 november 2026

Inhoudsopgave

ABP

ABP: financiële positie verbetert verder in derde kwartaal

ABP: informatie overgang naar vernieuwde pensioenregeling ook in het Engels beschikbaar

ABP: extra uitleg over de pensioenaangifte op de website van ABP

ABP: extra aandacht voor nabestaanden tijdens Pensioen3Daagse

Cao's

MBO: nieuwe cao 2026-2028 definitief

HBO: onderhandelingsresultaat nieuwe cao 2027

Politiek, wet- & regelgeving

Kabinet: onderzoek uitbreiding zorgverlof voor mantelzorgers

Ministerie van Financiën: aftoppingsgrens pensioen blijft zes jaar bevroren

Vijlbrief: reactie op Kamervragen over compensatie

SZW: vertrouwen in pensioenstelsel blijft stabiel

Internetconsultatie Zelfstandigenwet: pensioenfederatie wil zelfstandigen beter beschermen tegen financiële risico's

Toezicht

AFM: betere communicatie over nabestaandenpensioen nodig

AFM: realistische pensioenverwachtingen en betere keuzebegeleiding

DNB: tijdige omzetting pensioenregelingen blijft noodzakelijk

AFM: Nederlanders verdiepen zich vaker in hun pensioen

Onderzoeken

CBS: levensverwachting 65-jarigen stijgt naar 21 jaar

CBS: inflatie stijgt naar 3,7% in oktober

CBS: steeds meer werknemers werken door na de AOW-leeftijd

Netspar: maatwerk kan doorwerken na AOW-leeftijd stimuleren

Netspar: voorkom informatieoverload bij kostentransparantie

Wijzer in geldzaken: Nederlanders weten weinig over eigen pensioeninleg

Rechtspraak

GIP: nieuwe werkwijze voor behandeling van geschillen

Deze informatie wordt verstrekt door ABP en is bestemd voor Sociale Partners bij Overheid & Onderwijs.
De informatie is met de grootste zorg samengesteld. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.
E-mail: proview@abp.nl, www.abp.nl.

ABP: financiële positie verbetert verder in derde kwartaal

De actuele dekkingsgraad van ABP steeg eind september 2026 naar 132,2%. De belangrijkste oorzaak was de hogere rente. Hierdoor daalden de pensioenverplichtingen sterker dan het vermogen. Het beleggingsrendement bedroeg -4,3%. ABP wil op 1 januari 2027 overgaan naar de vernieuwde pensioenregeling. De premie wordt in november bekendgemaakt. Bij de overgang verdeelt ABP het totale pensioenvermogen. Hoeveel beschikbaar is, hangt vooral af van de dekkingsgraad op 31 december 2026. Het bedrag per deelnemer hangt ook af van de persoonlijke situatie. De dekkingsgraad wordt eind januari bekendgemaakt.

Bron: ABP '

ABP: informatie overgang naar vernieuwde pensioenregeling ook in het Engels beschikbaar

ABP breidt de informatie over de overgang naar de vernieuwde pensioenregeling steeds verder uit. Werkgevers vinden op de website onder meer informatie over wat verandert en wat hetzelfde blijft, compensatie, de planning en de pensioenaangifte vanaf 2027. Ook wordt ingegaan op verschillende situaties, zoals pensionering, een nieuwe baan, arbeidsongeschiktheid en overlijden. Voor communicatie met werknemers zijn een toolkit en intranetservice beschikbaar. De informatie over de vernieuwde pensioenregeling is inmiddels ook in het Engels beschikbaar.

Bron: ABP

ABP: extra uitleg over de pensioenaangifte op de website van ABP

Vanaf 1 januari 2027 verandert de aanlevering van loon- en premiegegevens aan ABP. Leveranciers en werkgevers zijn hierover inmiddels geïnformeerd. Veel blijft hetzelfde, maar er zijn ook wijzigingen. Het pensioengevend inkomen wordt iedere maand opnieuw vastgesteld. De premie wordt berekend met Voortschrijdend Cumulatief Rekenen. Ook komen er nieuwe producten, coderingen, rekenregels en rubrieken. Werkgevers moeten onder meer het variabele pensioengevende inkomen en de zelf berekende premies aanleveren. Ook de aanlevering bij onbetaald verlof verandert. Op de website van ABP is meer informatie te vinden over de pensioenaangifte en de wijzigingen die vanaf 1 januari 2027 gelden.

Bron: ABP

ABP: extra aandacht voor nabestaanden tijdens Pensioen3Daagse

Tijdens de Pensioen3Daagse heeft ABP extra aandacht besteed aan het partner- en wezenpensioen. Op de website van ABP staat een heldere uitleg voor mensen die samenwonen, trouwen, een huis kopen of kinderen krijgen. Zij kunnen controleren wat er voor hun partner en kinderen is geregeld bij overlijden. Ook legt ABP uit wat er vanaf 1 januari 2027 verandert. Zo worden het partner- en wezenpensioen anders berekend en vervalt het huidige maximum van 5 kinderen voor het wezenpensioen.

Bron: ABP

Cao's

MBO: nieuwe cao 2026-2028 definitief

De MBO Raad en de vakbonden AOb, CNV, FNV Onderwijs en Onderzoek en FvOv hebben definitief overeenstemming bereikt over de nieuwe cao mbo. De cao loopt van 1 oktober 2026 tot 1 maart 2028. De salarissen stijgen met 4% per 1 juli 2026 en 3% per 1 januari 2027. Daarnaast ontvangen werknemers die op 1 juli 2026 in dienst waren een eenmalige uitkering van € 1.700 bruto, naar rato van het dienstverband. Ook zijn afspraken gemaakt over het Professioneel Statuut en duurzame inzetbaarheid. Zo wordt onderzoek gedaan naar onder meer verlof, seniorenregelingen en professionaliseringsbudgetten en wordt het seniorenverlof flexibeler.

Bron: MBO Raad

HBO: onderhandelingsresultaat nieuwe cao 2027

De Vereniging Hogescholen en de vakbonden AOb, FNV Onderwijs & Onderzoek, FvOv en CNV hebben een onderhandelingsresultaat bereikt voor de nieuwe cao hbo, dat nog aan de achterbannen wordt voorgelegd. De cao loopt van 1 januari tot en met 31 december 2027. De salarissen stijgen per 1 maart met 3,5% en medewerkers ontvangen in februari een eenmalige uitkering van € 375 bruto bij een voltijds dienstverband. Ook zijn de verlofregelingen rond ouderschap verruimd. Verder zijn afspraken gemaakt over onder meer werkdruk, werk-privébalans en professionele ontwikkeling.

Bron: Vereniging Hogescholen

Politiek, wet- & regelgeving

Kabinet: onderzoek uitbreiding zorgverlof voor mantelzorgers

Het kabinet wil de positie van mantelzorgers versterken en de combinatie van mantelzorg met werk, onderwijs en het dagelijks leven beter faciliteren. Werkgevers en werknemers worden gestimuleerd hierover afspraken te maken, bijvoorbeeld in cao's. In de Mantelzorgagenda 2027-2030 onderzoekt het kabinet of het zorgverlof kan worden uitgebreid. De SER adviseerde eerder het zorgverlof te verlengen tot 8 weken, met een publiek gefinancierde uitkering van 70% van het dagloon. De geraamde kosten bedragen ruim € 675 miljoen per jaar. Het kabinet neemt hierover nog geen besluit. Eerst worden de doelmatigheid, financiële gevolgen en uitvoerbaarheid onderzocht. De Tweede Kamer wordt hierover in de eerste helft van 2027 geïnformeerd.

Bron: SER

Ministerie van Financiën: aftoppingsgrens pensioen blijft 6 jaar bevroren

De wettelijke aftoppingsgrens voor pensioenopbouw blijft 6 jaar bevroren op € 137.800. Staatssecretaris Eerenberg schrijft dit in zijn beantwoording van Kamervragen over het Belastingplan 2027. Het aantal geraakte mensen loopt naar verwachting op van ongeveer 280.000 in 2027 tot ongeveer 790.000 in 2032. Ook het partnerpensioen valt boven de grens lager uit. Het kabinet vindt dat nog steeds een fiscaal gefaciliteerd adequaat pensioen kan

worden opgebouwd. De maatregel staat los van de inzet voor mensen met weinig of geen pensioenopbouw.

Bron: Tweede Kamer

Vijlbrief: reactie op kamervragen over compensatie

Op 9 november beantwoordde minister Vijlbrief (SZW) Kamervragen over de gevolgen van baanwisseling voor compensatie. Verschillen in transitiedata en compensatieregelingen van pensioenfondsen kunnen ertoe leiden dat een werknemer bij een overstap naar een andere werkgever geen compensatie ontvangt. Pensioenuitvoerders moeten deelnemers informeren over het bestaan van een compensatieregeling. Volgens Vijlbrief waren deze mogelijke gevolgen al onderkend bij de parlementaire behandeling van de wet. Ook compensatie ineens, naast gespreide compensatie, is eerder als mogelijkheid benoemd. De voor- en nadelen hiervan waren eveneens al in beeld.

Bron: Tweede Kamer

SZW: vertrouwen in pensioenstelsel blijft stabiel

Nederlanders staan overwegend neutraal tegenover het pensioenstelsel. Het gemiddelde vertrouwen is 5,8 en vrijwel gelijk aan het vorige kwartaal. Gepensioneerden en financieel hoog geletterden hebben relatief veel vertrouwen. Het vertrouwen is lager onder 18- tot 55-jarigen en financieel laaggeletterden. Onzekerheid over het nieuwe stelsel, wantrouwen, beleggingsrisico's en koopkrachtverlies verminderen het vertrouwen. De betrokkenheid bij het eigen pensioen blijft beperkt. Slechts 30% leest alle berichten van het pensioenfonds. Een derde controleert jaarlijks de pensioenstand. Wel zegt 76% bekend te zijn met de veranderingen in het pensioenstelsel.

Bron: SZW

Internetconsultatie Zelfstandigenwet: pensioenfederatie wil zelfstandigen beter beschermen tegen financiële risico's

De Pensioenfederatie steunt het doel van de Zelfstandigenwet om duidelijker te maken wie werknemer is en wie zelfstandige. Dit is ook belangrijk voor het recht op pensioen via een pensioenregeling. De federatie wil dat zelfstandigen verplicht voldoende geld opzijzetten voor pensioen en andere financiële risico's. Opdrachtgevers moeten meer verantwoordelijkheid krijgen voor de betaling en controle van voorzieningen voor pensioen en arbeidsongeschiktheid. Bij de beoordeling moet vooral worden gekeken naar hoe iemand in de praktijk werkt. Ook vraagt de federatie om duidelijke regels voor de beoordeling, gegevensbewaring, pensioenclaims en de gevolgen van schijnzelfstandigheid.

Bron: Pensioenfederatie

Toezicht

AFM: betere communicatie over nabestaandenpensioen nodig

De AFM constateert tekortkomingen in de informatieverstrekking over het nabestaandenpensioen. Pensioenuitvoerders moeten deelnemers en nabestaanden tijdig en gericht informeren. De informatie moet aansluiten bij hun persoonlijke situatie. Deelnemers

moeten weten hoe het nabestaandenpensioen tot stand komt en of dit voldoende is. Ook moet duidelijk zijn wanneer geen dekking meer bestaat. Nabestaanden moeten kunnen begrijpen hoeveel pensioen zij ontvangen, wanneer de uitkering begint en hoe deze zich ontwikkelt. Communicatie is niet alleen nodig bij de start van de pensioenregeling. Ook veranderingen in de gezins- of arbeidssituatie kunnen gevolgen hebben.

Bron: AFM

AFM: realistische pensioenverwachtingen en betere keuzebegeleiding

De AFM vraagt aandacht voor realistische verwachtingen over het nieuwe pensioenstelsel. Deelnemers moeten inzicht krijgen in het verwachte koopkrachtbehoud en de kans op verlaging van hun pensioenuitkering. Correcte, duidelijke, tijdige en evenwichtige informatie blijft belangrijk. Dat geldt ook voor passende keuzebegeleiding, onder meer bij het nabestaandenpensioen op risicobasis en het bedrag ineens. De AFM roept de sector op de keuzebegeleiding te verbeteren. De gevolgen van keuzes worden volgens de toezichthouder niet altijd tijdig en volledig inzichtelijk gemaakt. Daarnaast maakt de AFM zich zorgen over de cyberweerbaarheid van de financiële sector.

Bron: AFM

DNB: tijdige omzetting pensioenregelingen blijft noodzakelijk

DNB meldt in haar kwartaalupdate van 15 oktober 2026 dat nog ongeveer 55 pensioenfondsen en APF-kringen na 1 januari 2027 willen invaren. De meerderheid kiest voor 1 januari 2028 als transitiedatum. Daarnaast moeten verzekeraars en PPI's nog ongeveer 38.000 pensioenregelingen omzetten naar een FPR of SPR. Als regelingen niet tijdig worden aangepast, kan dit verstrekkende fiscale gevolgen hebben. Ook kan de dekking voor overlijden en arbeidsongeschiktheid vervallen. Hetzelfde geldt voor nieuwe pensioenopbouw vanaf 1 januari 2028.

Bron: DNB

AFM: Nederlanders verdiepen zich vaker in hun pensioen

Op 26 oktober publiceerde de AFM Transitiebulletin nr. 41. Uit onderzoek van de AFM blijkt dat Nederlanders zich in 2026 vaker in hun pensioen verdiepen. Zij lezen vaker de (nieuws)brieven van hun pensioenuitvoerder en weten Mijnpensioenoverzicht.nl beter te vinden. Ook oordelen zij positiever over de communicatie over de transitie. Daarnaast verwacht 60% van de Nederlanders dat het UPO duidelijk laat zien welke kosten het pensioenfonds maakt. Slechts 7% is het daarmee (helemaal) oneens.

Bron: AFM

CBS: levensverwachting 65-jarigen stijgt naar 21 jaar

Het CBS verwacht dat mensen die in 2032 65 jaar worden, daarna gemiddeld nog 21,08 jaar leven. De prognose valt iets lager uit dan vorig jaar. De levensverwachting is de afgelopen jaren minder snel gestegen dan eerder werd verwacht.

Bron: CBS

CBS: inflatie stijgt naar 3,7% in oktober

In oktober 2026 waren consumentengoederen en diensten 3,7% duurder dan een jaar eerder. In september was de inflatie 3,4%. De stijging kwam vooral door de ontwikkeling van de energieprijzen. Gas was 11,7% duurder dan een jaar eerder. Ook de prijsontwikkeling van voedingsmiddelen droeg bij aan de hogere inflatie. Ten opzichte van september stegen de prijzen met 0,7%.

Bron: CBS

CBS: steeds meer werknemers werken door na de AOW-leeftijd

In het tweede kwartaal van 2026 was 1,7% van alle werknemers ouder dan de AOW-leeftijd. In het eerste kwartaal van 2018 was dit 1,2%. Mannen werken vaker door dan vrouwen. Werknemers boven de AOW-leeftijd wisselen ook vaak van bedrijfstak. Hun aandeel in de totale mobiliteit is wel klein. Het aandeel doorwerkende AOW'ers bedraagt in de bouw 1,5% en in het onderwijs 1,3%.

Bron: CBS

Netspar: maatwerk kan doorwerken na AOW-leeftijd stimuleren

De arbeidsdeelname van 68- tot 75-jarigen steeg van 4,3% in 2004 naar 11,8% in 2024. Vooral vrouwen en lager en middelbaar opgeleiden maakten een inhaalslag. Hoger opgeleide mannen werken nog steeds het vaakst door. Doorwerkende AOW'ers werken meestal in deeltijd, gemiddeld 15 uur per week. Ongeveer 30% van de niet-werkende AOW'ers heeft interesse in betaald werk. Gezondheid, behoud van vrijheid en de voorkeur van de partner zijn belangrijke belemmeringen. Volgens de onderzoekers kan versoepeling van de regels rond automatisch ontslag op de AOW-leeftijd helpen om gemotiveerde werknemers langer inzetbaar te houden. Ook flexibele werkafspraken, beperkte uren en ruimte voor maatwerk kunnen bijdragen. Werkgevers kunnen daarnaast tijdig met oudere werknemers in gesprek gaan over doorwerken en actief belangstelling tonen voor voortzetting van de arbeidsrelatie.

Bron: Netspar

Netspar: voorkom informatieoverload bij kostentransparantie

Netspar benadrukt dat kostencijfers alleen betekenisvol zijn als zij in de juiste context worden geplaatst. Daarbij gaat het onder meer om het beleggingsbeleid, risico, rendement en de kwaliteit van de dienstverlening. Hogere kosten kunnen gerechtvaardigd zijn als zij meer waarde opleveren. Kosten zijn daarom het startpunt van een analyse en niet de eindconclusie. Netspar vraagt ook aandacht voor alternatieve financiering van pensioenbeheerkosten vanuit het

individuele pensioenvermogen. Kerninformatie moet direct toegankelijk zijn. Detailinformatie kan beschikbaar worden gesteld aan wie meer verdieping wil. Zo kan worden voorkomen dat transparantie leidt tot informatieoverload. Ook verdere standaardisatie van definities, rapportages en benchmarks is het overwegen waard.

Bron: Netspar

Wijzer in geldzaken: Nederlanders weten weinig over eigen pensioeninleg

Uit de Pensioenmonitor 2026 van Wijzer in geldzaken blijkt dat veel werknemers niet weten hoeveel pensioenpremie zijzelf en hun werkgever inleggen. Ruim de helft (57%) kent de eigen maandelijkse bijdrage niet. Bijna driekwart (72%) weet niet hoeveel de werkgever bijdraagt. Ook weet 66% niet dat het partnerpensioen op grond van de Wtp op risicobasis is verzekerd. Bij een baanwissel rekent slechts 13% pensioen tot de drie belangrijkste arbeidsvoorwaarden.

Bron: Wijzer in Geldzaken

Rechtspraak

GIP: nieuwe werkwijze voor behandeling van geschillen

De Geschilleninstantie Pensioenfondsen heeft haar nieuwe werkwijze per 1 november 2026 vastgelegd in een aangepast procesreglement. Er geldt voortaan één geïntegreerd behandelproces. De GIP onderzoekt eerst of bemiddeling tot een oplossing leidt. Als dat niet lukt, kan binnen hetzelfde proces worden overgegaan tot formele beslechting.

Bron: GIP